

*В.І. Бояров,
кандидат юридичних наук,
доцент
(Академія адвокатури України)*

*В.В. Кравченко,
адвокат*

Захист учасників кримінального судочинства за чинним кримінально-процесуальним законодавством Росії

Ключові слова: *учасники кримінального судочинства, заходи безпеки, підстави застосування за кримінально-процесуальним законодавством Росії; порівняння з законодавством України.*

Закон України “Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві” [1] був прийнятий ще у грудні 1993 року. Зазначимо, що за основу тоді був взятий один з російських законопроектів з цього питання. Між тим, довгий час в Росії закон, аналогічний українському не приймався, хоча потреба в прийнятті такого закону як для України, так і для Росії була актуальна ще 10–15 років тому*. В 1990-х роках в Держдумі розглядалися відповідні законопроекти, які з 1995 р. тричі ухвалювалися Держдумою, але відправлялися Президентом Росії на доопрацювання: основний аргумент – необхідність для його втілення значних фінансових коштів (за деякими даними, це сума, еквівалентна бюджету Генеральної прокуратури РФ [5, 8]), а також, на думку опонентів, наявність в законі норм, які суттєво обмежують деякі права підозрюваних та обвинувачених.

Новий КПК РФ, який прийнятий в грудні 2001 року, передбачає деякі процесуальні заходи безпеки стосовно учасників кримінального судочинства. Зокрема, слідчому і дізнавачу надано право не вказувати справжні дані про особу свідка або потерпілого в протоколі слідчої дії (ч. 9 ст. 166); за письмовою заявою свідків, потерпілих та їх родичів допускається контроль і запис їх телефонних та інших переговорів (ч. 2 ст. 186); передбачається також проведення впізнання особи поза візуальним спостереженням впізнаючого (ч. 8 ст. 193); закритий судовий розгляд (п. 4 ч. 2. ст. 241); допит свідка, який знаходиться під захистом, без оголошення справжніх даних про нього та в умовах, що виключають візуальне спостереження свідка іншими учасниками судового розгляду (ч. 5 ст. 278). Аналогічні процесуальні заходи безпеки передбачені і в КПК України. В КПК Республіки Беларусь, до речі, (ст. 66) проводиться поділ заходів безпеки на процесуальні (нерозголошення даних про особу; звільнення від явки до суду; закриті судові засідання) та “інші” (а саме — особиста охорона, охорона життя

* Верховний Совет одного з суб'єктів Федерації — Республіки Башкортостан ще 14 жовтня 1994 р. намагалася прийняти республіканський закон “О государственной защите потерпевших, свидетелей и других лиц, содействующих уголовному судопроизводству”.

і майна; прослуховування переговорів та ін.). А у Росії та Україні ці заходи передбачені не у КПК, а в окремих законах. І це зрозуміло, оскільки процесуальні заходи, що передбачені в КПК РФ, лише частково вирішують проблеми захисту учасників кримінального процесу. Тому кримінальні справи, зокрема, стосовно тяжких або особливо тяжких злочинів; злочинів, що скоєні групою осіб та ін., після прийняття нового КПК продовжували руйнуватися у зв'язку з відмовою свідків давати свідчення, які викривають винних.

20 серпня 2004 р. прийнятий і з 1 січня 2005 р. в Росії діє Федеральний закон “О государственной защите потерпевших, свидетелей и иных участников уголовного судопроизводства”^{*}.

Зацікавленість цим Законом саме зараз пов'язана, із прийняттям в Росії нормативних актів, які спрямовані на врегулювання деяких положень зазначеного Закону, а також з метою порівняти російське і українське законодавство, що важливо у зв'язку з підготовкою нового КПК України.

Державний захист потерпілих, свідків та інших учасників кримінального судочинства за визначенням федерального закону, це здійснення уповноваженими державними органами заходів безпеки щодо зазначених осіб, спрямованих на захист їх життя, здоров'я і/або майна, а також заходів їх соціального захисту у зв'язку із участю цих осіб у кримінальному судочинстві.

Отже, до переліку осіб, що підлягають захисту, входять: потерпілий, свідок, приватний обвинувач (за чинним КПК РФ це потерпілий або його законний представник і представник по кримінальних справах приватного обвинувачення — п. 58 ст. 5 і ст. 43 КПК РФ), а також підозрюваний, обвинувачений, їх захисники та законні представники; особа, стосовно якої кримінальна справа або кримінальне переслідування закрито; експерт, спеціаліст, перекладач, понятий; педагог або психолог, які беруть участь у кримінальному судочинстві;

цивільний позивач та цивільний відповідач; законні представники, представники потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача і приватного обвинувача. Передбачається, що заходи державного захисту застосовуються до порушення справи також стосовно заявника, очевидця або жертви злочину, чи інших осіб, які сприяють попередженню або розкриттю злочину.

Також підлягають державному захисту **близькі родичі, родичі і близькі особи**, протиправне посягання на яких може здійснюватись з метою впливу на учасників кримінального судочинства. Чинне кримінально-процесуальне законодавство Росії визнає близькими родичами — подружжя, батьків, дітей, усиновителів, усиновлених, рідних братів і сестер, діда, бабу, онуків (п. 4 ст. 5 КПК РФ), а під близькими особами розуміє інших осіб, які знаходяться у свійстві з потерпілим, свідком, а також осіб, життя, здоров'я і благополуччя яких важливі для потерпілого та свідка в силу особистих відносин, що склалися (п. 3 ст. 5 КПК РФ).

Треба визнати, що українське кримінально-процесуальне законодавство, у порівнянні з російським, значно обмежує коло таких осіб і не передбачає близьких осіб. А як на нашу думку, необхідно враховувати, що у цьому контексті на поведінку учасників кримінального судочинства безумовно впливають почуття кохання, дружби; духовні відносини, які не обумовлені родинними зв'язками (перший вчитель, науковий керівник); особи, які мають для свідка велике моральне та духовне значення [3, 109].

У США у відповідності із Законом від 12 жовтня 1984 р. “Про посилення безпеки свідків”, захисту підлягають не тільки родичі свідка, але й особи, які тісно пов'язані з ним, якщо вони піддаються загрозі у зв'язку із його участю у судочинстві. У Молдові, окрім родичів, передбачений, наприклад, захист і інших осіб “через яких здійснюється тиск на учасників кримінального судочинства” [5, 59; 8, 99].

За вимогами Закону **підставами** для застосування заходів безпеки є дані про

^{*} Далі — Закон.

наявність реальної загрози вбивства потерпілого, свідка, іншого учасника кримінального судочинства, застосування насильства над ними, знищення або пошкодження їх майна в зв'язку з участю в кримінальному судочинстві (ст. 16). Частина 3 статті 11 КПК РФ додатково зазначає, що для визначення достатності даних для застосування заходів безпеки можна враховувати і “інші небезпечні протиправні діяння” (крім загрози вбивства, застосування насильства, знищення або пошкодження майна).

Це фактично співпадає з положеннями, передбаченими кримінально-процесуальним законодавством України, і також викликає суперечності: зокрема, стосовно положення законодавства про необхідність забезпечення безпеки осіб лише у разі наявності **реальної загрози** їх життю, здоров'ю, житлу і майну. З позиції криміналістичної тактики ця умова є неприйнятною, оскільки основна тактична рекомендація у таких ситуаціях, в першу чергу — попередження негативного впливу на свідків, а не нейтралізація негативних наслідків. Іншими словами — попереднє (досудове) слідство, дізнання або суд не можуть пасивно очікувати, коли на носія доказової інформації буде вчинений злочинний вплив. Вони повинні забезпечити його безпеку, щоб такий вплив не був здійснений.

Комітет Міністрів Ради Європи в своїх “Рекомендаціях” [9] пропонує оперувати іншими поняттями: “серйозний ризик” для життя, здоров'я та майна свідка (коли йдеться, у першу чергу, про тиск на свідка). Тобто, мова йде про будь-яку пряму або непряму чи навіть потенційну загрозу свідку, яка може перешкодити йому виконати свій громадянський обов'язок давати свідчення без будь-якого тиску на нього. Це поняття включає в себе і залякування, яке стало можливим завдяки самому факту існування злочинної організації, яка здатна помститися, або факту належності свідка до обмеженої соціальної групи, у зв'язку з чим він перебуває в уразливому становищі (йдеться про психіатричні лікарні, в'язниці, військові частини, учбові заклади та ін.).

Використання ж терміну “реальна загроза” (який більш вузький ніж “серйозний ризик”) нерідко створює під час розслідування ситуації, які призводять до зволікання з застосуванням заходів безпеки, у той час коли життя свідків може залишатися під загрозою. Закон визначає, що слідчий, орган дізнання, суддя зобов'язані здійснити відповідну перевірку щодо необхідності застосування заходів безпеки у зв'язку із реальністю загрози життю свідка, для чого надається три доби (ч. 2 ст. 18). Але є випадки, коли у злочинців немає ніякої інформації про таку особу (зокрема, як носія якоїсь інформації) — і конкретній людині, виходячи з формальних ознак, у такому разі нічого не загрожує. Загроза з'явиться лише тоді, коли про такі свідчення стане відомо зацікавленим у цьому особам. Тому необхідно виходити з того, що загроза життю, наприклад, свідків-очевидців у справах про злочини, які вчинені організованими злочинними угрупованнями, існує потенційно завжди, і виходить вона з самої природи злочинного угруповання. Тобто потенційна загроза є, але перетворення її у реальність відкладена до того моменту, коли зацікавленим у цьому особам стане відомо про існуючі свідчення такої людини та її анкетні (установчі) дані.

Заходи безпеки застосовуються на підставі письмової заяви особи, що підлягає захисту або за її згодою (вона повинна бути викладена в письмовій формі). Коли йдеться про неповнолітню особу — на підставі письмової заяви її батьків або інших законних представників, а також уповноважених представників органів опіки і піклування. А якщо застосування заходів безпеки зачіпає інтереси повнолітніх членів сім'ї особи, яка підлягає захисту, та інших осіб, що проживають спільно з нею, потрібна їх письмова згода на застосування заходів безпеки. Підставою для застосування заходів соціального захисту є настання смерті особи, яка знаходилася під захистом, або спричинення їй тілесних ушкоджень або іншої шкоди здоров'ю у зв'язку з її участю у кримінальному судочинстві.

Існує думка, що нагадування в законі про здійснення заходів соціального захисту не несе якогось смислового навантаження, оскільки зазначені заходи вже передбачені діючим законодавством. Між тим російський законодавець повернувся до цього питання, що призвело до прийняття відповідної постанови Уряду Росії [6], згідно з якою суд, суддя, прокурор, начальник органу дізнання або слідчий виносять постанову (ухвалу) про застосування заходів соціальної підтримки, яку надсилає для виконання до Федерального агентства охорони здоров'я і соціального розвитку. У разі настання смерті особи, яка знаходилася під захистом, передбачається виплата разової допомоги у розмірі 100 тис. руб., якщо тілесні ушкодження або інша шкода здоров'ю потягла настання інвалідності: від 35 до 75 тис. руб., а спричинення тілесних ушкоджень — від 10 до 20 тис. руб.

Здійснення заходів безпеки покладено на органи внутрішніх справ, ФСБ, митні органи та органи контролю за обігом наркотичних засобів і психотропних речовин, але може бути покладено і на інші державні органи. В умовах тримання осіб, яким потрібний державний захист, в слідчих ізоляторах або в місцях позбавлення волі, заходи безпеки застосовуються керівництвом відповідних установ і органами кримінально-виконавчої системи Міністерства юстиції Росії, а стосовно військовослужбовців — також на командування військовими частинами.

Отже, заходи безпеки, які застосовуються відповідно до Закону, це: (1) особиста охорона, охорона житла і майна; (2) видача спеціальних засобів індивідуального захисту, зв'язку і сповіщення про небезпеку; (3) забезпечення конфіденційності даних про особу, яка знаходиться під захистом; (4) переселення в інше місце проживання; (5) заміна документів; (6) зміна зовнішності; (7) зміна місця роботи (служби) або навчання; (8) тимчасове поміщення в безпечне місце; (9) застосування додаткових заходів безпеки стосовно осіб, які утримуються під вартою або знаходяться в місцях відбуття покарання. Закон окремо визначає

умови застосування деяких заходів безпеки, зокрема, заходи безпеки, передбачені у пп. 4-7 статті 6 Закону, застосовуються лише у кримінальних справах про тяжкі або особливо тяжкі злочини.

В 2002-2003 рр. обговорювалась пропозиція щодо віднесення до заходів безпеки “оголошення особи, яка знаходиться під захистом, безвісно відсутньою або померлою в судовому порядку”, яка викликала багато спорів. Опоненти, зокрема, вважали, що ЦК РФ передбачає вичерпний перелік підстав оголошення особи безвісно відсутньою або померлою, а якихось змін до ЦК розробники законопроекту не запропонували. В результаті зазначеному положенню не знайшлося місця в Законі. Як на нашу думку, таке питання може виникнути, зокрема у ситуаціях заміни документів або зміни зовнішності людини і при цьому йдеться не про тимчасову заміну документів, а про постійну, з виїздом до іншої місцевості і т. ін. У такому разі виникає питання щодо майна такої особи, інші правові питання, а для їх вирішення потрібно вирішити і долю такої, фактично зниклої із попереднього життя людини.

Як і у законодавстві України, при отриманні мотивованої постанови (ухвали) про застосування заходів безпеки, орган, який здійснює заходи безпеки, самостійно обирає необхідні заходи безпеки, що передбачені Законом і визначають способи їх застосування, про що виносять постанову за визначеною Урядом РФ (постанова № 630) формою (№ 1) [7].

Особиста охорона, охорона житла і майна. Постанова Уряду РФ № 630 від 27 жовтня 2006 р. визначає, що особиста охорона учасника кримінального судочинства передбачається у разі наявності реальної загрози його вбивства або насильства над ним. При цьому перелік підрозділів, які безпосередньо задіяні в забезпеченні особистої охорони, режим несення служби, а також їх оснащення та озброєння визначається керівником органу, який здійснює заходи безпеки (п. 4). Співробітники зазначених підрозділів можуть отримати постанови про обрання певного заходу безпеки (п. 5).

Щодо організації, тактики, форм і методів роботи з забезпечення особистої охорони, то вони визначаються в межах компетенції служб, які задіяні для цих цілей і з урахуванням даних про особу, яка потребує державного захисту (п. 6).

Охорона житла і майна зазначених осіб (з дотриманням конфіденційності щодо неї) здійснюється шляхом укладення угоди з підрозділами позавідомчої охорони при органах внутрішніх справ.

Видача спеціальних засобів індивідуального захисту, зв'язку і сповіщення про небезпеку, зокрема їх види, порядок видачі, також встановлюється Урядом РФ (ст. 8). Передбачається, зокрема, видача переносного портативного радіопристрою, телефона стільникового зв'язку, пейджеря; а також бронежилета, електрошокового пристрою, аерозольного розпилювача з подразнюючим складом. Видача зазначених пристроїв та засобів проводиться у відповідності з нормативними актами органу, який здійснює заходи безпеки та супроводжується проведенням навчання або інструктажу такої особи стосовно правил їх збереження, носіння та застосування.

Забезпечення конфіденційності даних про особу, яка знаходиться під захистом (на відміну від аналогічного заходу безпеки, передбаченого ст. 52³ КПК України), передбачає інші заходи: накладання заборони на видачу інформації стосовно неї з державних та інших інформаційно-довідкових баз даних, а також заміна номерів телефону і державних реєстраційних знаків транспортних засобів, що використовує така особа. Передбачено, що у виключних випадках, пов'язаних з провадженням по іншій кримінальній або цивільній справі, дані щодо такої особи можуть бути надані в органи попереднього слідства, прокуратуру або суд на підставі письмового запиту прокурора або суду (судді) з дозволу органу, який прийняв рішення про здійснення державного захисту (ст. 9).

Треба зазначити, що ч. 9 ст. 166 КПК РФ також передбачає, що у разі необхідності забезпечення безпеки потерпілого, його представника, свідка, їх близьких

родичів, родичів і близьких осіб слідчий вправі в протоколі відповідної слідчої дії не приводити дані про цих осіб. В цьому випадку слідчий за згодою прокурора виносить постанову, в якій викладає причини прийняття рішення про збереження в таємниці цих даних, вказує псевдонім учасника слідчої дії та приводить зразок його підпису, який він буде використовувати в протоколі слідчих дій. Зазначена постанова при цьому зберігається у конверті, який опечатується і приєднується до кримінальної справи. Доречно визнати, що порядок зберігання в таємниці даних стосовно учасників кримінального судочинства за чинним КПК України інший, більш складний.

У разі **переселення в інше місце проживання** особи, стосовно якої застосований відповідний захід безпеки, за рахунок коштів федерального бюджету їй надається житло, відшкодовуються витрати, що пов'язані з переїздом, надається матеріальна допомога, гарантується місце роботи або навчання – підшукується місце роботи або навчання, аналогічне попередньому. Якщо переселення такої особи в інше місце є тимчасовим, то раніше займане нею житло та гарантії працевлаштування на попереднє або аналогічне місце роботи (служби) зберігається на весь період її відсутності.

Заміна документів, згідно з вимогами Закону, може бути здійснена лише у виключних випадках. У Законі вони не визначені, але у постанові № 630 зазначається, що заміна документів проводиться тільки у тому випадку, якщо безпека такої особи не може бути забезпечена шляхом застосування стосовно неї інших заходів безпеки (ч. 1 п. 11) і тільки за наявності постанови про обрання зазначеного заходу безпеки. Передбачається заміна документів, що посвідчують особу, зі зміною прізвища, імені та по-батькові та інших даних щодо неї. Перелік документів, які підлягають заміні, визначаються органом, який здійснює заходи безпеки, в залежності від ступеня небезпеки, яка загрожує такій особі. Це можуть бути документи, які посвідчують особу, документи цивільно-правового

характеру; документи, які підтверджують спеціальні права, трудові книжки та ін. При цьому така заміна може мати як тимчасовий, так і постійний характер, а видача нових документів проводиться як за місцем проживання, так і за місцем перебування або фактичного проживання такої особи.

Передбачено, що у разі заміни документів, орган, якій здійснює цей захід безпеки, повинен встановити справжність документів, які підлягають заміні, і несе відповідальність за достовірність даних про таку особу, які подає в органи державної влади, місцевого самоврядування та організації, які відповідають за заміну і видачу документів. При цьому документи, які підлягають заміні, передаються на збереження органу, який здійснює заходи безпеки.

Визначено, що з метою збереження конфіденційності даних про особу, яка знаходиться під захистом, орган, який здійснює заходи безпеки, надсилає спеціальне попередження (форма № 3) посадовим особам відповідних організацій про нерозголошення даних, які їм були довірені або стали відомі в зв'язку з застосуванням відповідного заходу безпеки.

Щодо **зміни зовнішності**, то вона також проводиться лише у виключних випадках і у порядку, встановленому Урядом РФ. У разі прийняття рішення про зміну зовнішності орган, який здійснює зазначений захід безпеки може укласти з особою, яка знаходиться під захистом, письмову угоду про взаємні обов'язки і взаємну відповідальність у відповідності з законодавством РФ.

Визначено, що для забезпечення цього заходу безпеки можуть використовуватися спеціальні засоби для зміни зовнішності. У виключних випадках, на підставі угоди між органом, який застосовує захід безпеки, особою, яка знаходиться під захистом, та медичною установою може бути проведена операція по зміні зовнішності в межах, що забезпечує ефективність цього заходу безпеки (ч. 2 п. 13).

Передбачається, що переселення в інше місце проживання, заміна документів та

зміна зовнішності проводяться лише у випадках, коли безпека особи не може бути забезпечена шляхом застосування інших заходів безпеки.

Зміна місця роботи (служби) або навчання передбачає сприяння у влаштуванні на інше тимчасове або постійне місце роботи або навчання, яке влаштовує особу (аналогічне попередньому), щодо якої застосовані заходи безпеки. Для цього залучають органи зайнятості населення, освіти та місцевого самоврядування.

Зміна місця роботи (служби) або навчання здійснюється у відповідності з законодавством про працю, про державну службу, а також про освіту, вищу і післяосвітню професійну освіту; з наданням рівноцінної посади або іншої посади за спеціальністю та збереженням страхового (трудоного) стажу.

В Законі також зазначено, що особа, стосовно якої застосовуються заходи безпеки, може бути **тимчасово поміщена в місце, де їй буде забезпечена безпека** (чого немає в законодавстві України). Для окремих категорій справ це може бути обов'язкове поміщення ключових свідків до такого місця, як попереджувальний захід, і лише після цього починається проведення відповідної перевірки щодо наявності загрози їх життю (з урахуванням психологічного стану такої особи, близькості до винних осіб та ін.). І на підставі такої перевірки, встановлюється, зокрема, наявність загрози життю, здоров'ю, майну учасника кримінального процесу.

Передбачаються **заходи безпеки стосовно військовослужбовців**, які проводяться з урахуванням особливостей проходження такими особами військової служби: відрядження в іншу військову частину, установу; переведення особи на рівнозначну посаду на нове місце військової служби (в тому числі до військової частини або установи іншого федерального органу виконавчої влади, де передбачена військова служба) зі збереженням страхового (трудоного) стажу. Відрядження і переведення передбачається і для військовослужбовців, які проходять військову службу по призову і від яких

виходить загроза особі, стосовно якої застосовується захід безпеки .

Заходи безпеки стосовно осіб, які утримуються під вартою або знаходяться в місцях відбуття покарання: забезпечення роздільного тримання або відбуття покарання в різних установах стосовно особи, щодо якої прийнято рішення про обрання заходу безпеки, і особи, від якої виходить загроза насильства; заміна запобіжного заходу та ін.; переведення з одного місця утримання під вартою або відбуття покарання до іншого.

Передбачається, що фінансування заходів безпеки проводиться за рахунок коштів федерального бюджету та інших фінансових джерел, передбачених законодавством РФ (в 2005 р. ця сума складала 256 млн. руб., а в 2006 р. вже 300 млн. [2]), але при цьому зазначено, що витрати на забезпечення державного захисту не можуть бути покладені на особу, яка знаходиться під захистом. Як відомо в нашій країні відповідно до “Порядку фінансування заходів безпеки осіб, взятих під державний

захист” (затвердженого наказами міністра фінансів, міністра внутрішніх справ, Служби безпеки і Державного комітету у справах охорони державного кордону України №5/25/21/33/20 від 11 січня 1996 р.) фінансування і матеріально-технічне забезпечення заходів безпеки осіб, взятих під державний захист, здійснюється за рахунок державного та місцевих бюджетів. Але при цьому зазначається, що фінансування можливе і за рахунок особи, яка бере участь у кримінальному судочинстві і взята під державний захист, якщо на це є її письмова згода.

Конкретизація положень зазначеного закону в постановах Уряду РФ дає можливість для більш широкого використання державного захисту учасників кримінального судочинства. Аналогічна регламентація вкрай потрібна і в Україні, що також призведе до позитивних змін, оскільки це дозволить більш активно застосовувати на практиці положення зазначеного законодавства.

Список літератури:

1. Відомості Верховної Ради. — 1994. — № 11. — Ст. 51.
2. Куликов В., Минабутдинов С. Свидетели примеряют маски // Российская газета. — № 3976. — 20 января 2006 г.
3. Миколенко О.М. Правове забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному процесі, як гарантія захисту прав та інтересів людини // Дні науки. Збірник тез доповідей. — Т. 3. — Запоріжжя, 2005.
4. Михайленко О.Р., Бояров В.І. Правове регулювання розслідування злочинів за чинним Кримінально-процесуальним кодексом Республіки Молдова (Загальні положення і досудове розслідування) // Законодавство України. Науково-практичні коментарі. — 2005. — № 2.
5. Палеев М. Почему Президент России отклонил закон о защите потерпевших и свидетелей // Российская юстиция. — 1998. — №1.
6. Постанова Уряду Російської Федерації від 11 листопада 2006 р. № 664 “Об утверждении Правил выплаты единовременных пособий потерпевшим, свидетелям и иным участникам уголовного судопроизводства, в отношении которых в установленном порядке принято решение об осуществлении государственной защиты”.
7. Постанова Уряду РФ від 27 жовтня 2006 р. № 630 “Об утверждении Правил применения отдельных мер безопасности в отношении потерпевших, свидетелей и иных участников уголовного судопроизводства”.
8. Рашков П. В Молдове свидетели будут защищены // Прокурорская и следственная практика. — 1998. — № 3.

9. Рекомендація № R (97) 13 Комітету Міністрів державам членам Ради Європи стосовно запобігання тиску на свідків та забезпечення прав захисту (прийнято Комітетом Міністрів 10 вересня 1997 р.).

РЕЗЮМЕ

В статье рассматриваются вопросы применения в уголовном процессе России законодательства, которое обеспечивает защиту лиц, принимающих участие в уголовном судопроизводстве: основания применения мер безопасности; круг лиц, в отношении которых применяются меры безопасности; перечень мер безопасности, предусмотренных законодательством России, порядок применения некоторых из них в сравнении с действующим законодательством Украины.

SUMMARY

The article examines the issues of application of legislation in criminal justice of Russia, which ensures the defense of the individuals who participate in legal procedures: the grounds for the application of security measures, the list of security measures, envisaged by Russian legislation, the order of implementation of some of them compared with the existing Ukrainian legislation.

*Рекомендовано кафедрою
кримінального процесу та криміналістики*

Подано 02.02.07.